

TRI SLOBODE POD LUPOM

Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji 22. jul - 4. avgust 2022. godine



Sloboda izražavanja – Prećeno aktivistkinjama “Žena za mir” u Leskovcu

Aktivistkinje neprofitne organizacije “Žene za mir” iz Leskovca, koje već 15 godina pružaju podršku ženama žrtvama nasilja u ovom gradu, izložene su otvorenim pretnjama od 7. jula 2022. godine. Predsednica ove organizacije Ljiljana Nešić je saopštila da su kritikovale dodeljivanje novca iz gradskog budžeta osuđenom nasilniku Miodragu Stankoviću, za otvaranje nove SOS kancelarije za borbu protiv nasilja u porodici u ovom gradu i da su, nakon ovoga, počele pretnje, koje su u jednom momentu bile usmerene i prema članovima njihovih porodica. Nešić navodi da im je prećeno na ulici, pri povratku sa posla, od strane mlađih osoba. Navodi da su bile uzdržane u odluci da ove slučajeve prijave policiji, uzimajući u obzir da onaj u kojem su bile pretučene na prijavljenom skupu iz 2016. godine nije doživeo epilog pred nadležnim institucijama. Povodom ovog slučaja, reagovala i međunarodna organizacija Front Line Defenders, koja je objavila detalje ovih napada i izrazila je zabrinutost zbog toga što aktivistkinje trpe pretnje zbog svog rada na polju zaštite žena žrtava nasilja.

Nova SLAPP tužba protiv portala KRIK

Portal Mreže za istraživanje kriminala i korupcije, i urednik Stevan Dojčinović, suočeni su sa još jednom SLAPP tužbom, ovaj put od strane bivše državne sekretarke u Ministarstvu unutrašnjih poslova Dijane Hrkalović, protiv koje je u toku proces zbog nedozvoljene trgovine uticajem. U tužbi se navodi da je portal KRIK povredio “čast i ugled” Dijane Hrkalović, kršio njenu “pretpostavku nevinosti”, a traži se i odšteta u iznosu od 6.000 evra. Tužba se odnosi na nekoliko tekstova objavljenih na ovom portalu početkom 2022. godine, za koje Hrkalović navodi da su neistiniti, da su je doveli “u vezu sa kriminalnim klanovima”, navodeći da je portal nije kontaktirao povodom ovih tekstova. Portal KRIK je naveo da su pokušali da stupe u kontakt sa Hrkalović preko njenih branilaca, ali da je svaki poziv za intervju bio odbijen. KRIK navodi da nisu kontaktirani radi bilo kakvih izmena u tekstovima ili objavljivanja demantija, ali i da godinama unazad “istražuju rad Dijane Hrkalović u MUP-u prikupljajući brojne dokaze koji ukazuju na to da je bivša državna sekretarka preko posrednika imala kontakt sa pojedinim kriminalcima, zbog čega je morala biti ispitana o ovim svojim kontaktima i vezama”. KRIK je za kraj naveo da je ovo jedanaesta tužba koju su dobili zbog svojih tekstova, a cilj ove poslednje jeste “da novinare zastraši i spreči ih da pišu o njoj i njenim kriminalnim vezama”.



Source: Front Line Defenders

Vređanje novinarki lista Kurir

Novinarka i urednica lista Kurir verbalno su napadnute nakon objavljivanja teksta od 1. avgusta 2022. godine, o navodno nelegalnom domu za stare "Royal", koji radi bez licence i u kojem su uslovi boravka i uslovi rada zaposlenih jako loši, prenosi mreža "SafeJournalists". Vlasnik pomenutog objekta i njegov brat uputili su niz pretećih poruka autorki ovog teksta ali i urednici Kurira, nazivajući ih pogrdnim imenima i preteći im tužbama i sukobom "oči u oči", ističući da on i njegov brat imaju privilegovan položaj, jer su "deo sistema" i jer "podržavaju vladajuću stranku". Rajko Nedić, odgovorni urednik Kurira, izjavio je za ovu mrežu 3. avgusta 2022. godine da očekuje brzu reakciju nadležnih organa, podsećajući da je sankcija za "ugrožavanje sigurnosti pretnjom novinarima od šest meseci do pet godina zatvora". Nešto kasnije, portal Danas je izvestio da je nadležno tužilaštvo izdalo nalog za hapšenje osumnjičenog zbog pretnji novinarkama.

Sloboda okupljanja – Targetiranje aktiviste Brajana Brkovića pred protest u Novom Sadu

Nalepnice sa likom novosadskog aktiviste Brajana Brkovića osvanule su na parkingu iza zgrade Policijske uprave u Novom Sadu 28. jula 2022. godine, neposredno pred najavljeni protest u tom gradu. Kako su naveli mediji, nalepnice sa likom Brkovića, sa ustaškom simbolikom, pojavili su se na ovom mestu gde je trebalo da počne protest, koji je organizovan zbog prethodnog protesta od 21. jula 2022. godine, na kojem je došlo do prekomerne upotrebe sile privatnog obezbeđenja nad aktivistima, koji su se suprostavljali usvajanju novog Generalnog urbanističkog plana Novog Sada. Podsećamo da je aktivista Brković često izložen pretnjama i pritiscima, a jedan od takvih slučajeva desio se u februaru 2022. godine, kada je bio meta kampanje targetiranja od strane tabloida bliskih vlasti.

Sloboda udruživanja – Nastavak pritiska na sindikalno organizovanje – ovaj put u Republičkom geodetskom zavodu

Tri sindikalna lidera u Republičkom geodetskom zavodu (RGZ), udaljeni su sa posla u netransparentnom postuku i nerazjašnjenim okolnostima, nakon što su javno govorili o nestručnom rukovođenju tokom saniranja posledica hakerskog napada na ovu državnu instituciju od 14. jula 2022. godine. Dijana Konstantinović iz Jedinstvene organizacije sindikata, nije mogla da se uloguje u svoj računar kada je došla na posao 27. jula 2022. godine, a nakon obraćanja šefu u vezi sa ovim slučajem, saopšteno joj je da "postoji mejl" u kome se navodi da je suspendovana. Zvanično rešenje o suspenziji nije dobila. Nebojša Pejčinović iz Sindikata Republičkog geodetskog zavoda "Nezavisnost", za medije je potvrdio da u "Viber grupama", u kojima su zaposleni u RGZ-u, kruži informacija da je protiv sindikalnih vođa podneta krivična prijava, ali i delovi iz rešenja o njihovoj suspenziji, koji opet nikada nisu bili uručeni samim sindikalnim vođama. Pejčinović navodi da se u ovim grupama može videti da se kao razlog pokretanja disciplinskih postupaka navodi "to što su se sindikalne vođe oglašavale u medijima bez dozvole rukovodstva preduzeća". Dodao je takođe da je postupak koji se protiv njih vodi nezakonit, jer "im je posao da zastupaju interese svojih članova i kolega, pa i svih zaposlenih". Asocijacija slobodnih i nezavisnih sindikata protestovala je zbog optužbi direktora RGZ-a Borka Draškovića da su tri sindikalna lidera u ovoj instituciji, uključujući i njihovog poverenika, "učestvovali u hakerskom napadu na RGZ". Republički geodetski zavod našao se pod hakerskim napadom 14. jula 2022. godine, a pomenuti sindikati i njihovi predstavnici javno su govorili o problemima u radu sistema katastra nepokretnosti, uputivši i otvorena pisma predsednici Vlade i predsedniku Srbije.

MONITORING

Odbačena krivična prijava u slučaju policijske brutalnosti iz 2020. godine

Krivična prijava, podneta protiv dva policijska službenika, koja su na protestu iz 2020. godine u Novom Sadu oborili mladu osobu sa autizmom sa bicikla, a zatim ga udarali u glavu i po telu, odbačena je u aprilu 2022. godine, zbog nepostojanja osnova sumnje da je krivično delo počinjeno. Advokati navode da je proces tekao sporo, da je obeležen propustima u istražnom postupku i da su svedoci menjali iskaze iako su prethodno Sektoru unutrašnje kontrole Ministarstva unutrašnjih poslova izjavili da su prepoznali osumnjičene policajce. Dodatno, policajce je u jednom trenutku branio advokat Vladimir Đukanović, koji je član više pravosudskih organa, koji utiču na izbore javnih tužilaca i sudija. U vezi sa ovim slučajem, pokrenuta je ustavna žalba.



Photo: @BoraKonj, Twitter

Tužilaštvo odustalo od gonjenja napadača na novinara N1

Nadležno tužilaštvo odustalo je od gonjenja lica koja su 21. februara 2022. godine napala novinara N1 Milana Stojanovića, dok je pokušavao da snimi radove na vodovodu u jednoj ulici u Nišu. Tužilaštvo je navelo da neće pokretati postupak protiv radnika Javno komunalnog preduzeća "Naisus" uzimajući u obzir da "upućene reči nisu pretnje napada na život i telo". Podsećamo da je novinar Stojanović pokušao da snimi radove na vodovodnoj mreži u jednoj niškoj ulici, koji nisu bili adekvatno obeleženi, a da su ga u obavljanju zadatka ometali radnici pomenutog javnog preduzeća, koji su ga opkolili, pretili mu da prestane sa snimanjem, i unosili mu se u lice pokušavajući da ga udalje sa lica mesta. Prilog je ipak snimljen uz obezbeđenje policije, koja je usput legitimisala i Stojanovića.